

Barnkonsekvensanalys – Barnrätt inför beslut

Information om mallen för Barnkonsekvensanalys

Förklaringar till frågorna finns på sista sidan i mallen. Behöver du diskutera eller hjälp att fylla i mallen kan du kontakta Region Uppsalas barnrättsombud: [Barnets rättigheter, Region Uppsala.se](https://www.regionuppsala.se/barnets-rattigheter).

Barnkonsekvensanalys

Datum	
Verksamhet	
Författare, för- och efternamn	
Telefonnummer	
E-post	

1. Påverkar förslaget barn eller unga 0-18 år?

- Nej. Beskriv hur ni tagit reda på det. Sedan är dokument klart.
- Ja. Beskriv de viktigaste förändringarna.

2. Bidrar förslaget till att alla barn (oavsett bakgrund och resurser) har lika tillgång till sina rättigheter?

- Nej. Vid försämringar beskrivs skillnaden och effekten främst för barn med särskilda behov och sämre förutsättningar.
- Ja. Beskriv hur förslaget bidrar till att fler eller alla barn får lika tillgång sina rättigheter.

3. Har berörda barn (i vissa fall vårdnadshavare) kommit till tals när förslaget tagits fram?

- Nej - beskriv varför och om konkreta planer finns för dialog vid senare tillfälle.
- Ja - beskriv metoden (tex dialoger, enkäter) och vad som framkom.

4. Möter förslaget behov som ni anser att de berörda barnen har?

- Nej. Beskriv behoven och eventuella andra närliggande förslag som möter behoven.
- Ja. Beskriv hur, utifrån din och verksamhetens kunskap. Gärna också utifrån barns åsikter (punkt 3).

5. Tar förslaget särskild hänsyn till principen om barnets bästa?

Beskriv vad barnets bästa är utifrån berörda barns perspektiv (punkt 3) och behov (punkt 4).

- Nej. Gå till punkt 6.
- Ja. Beskriv hur.

6. Behöver något annat än barnets bästa prioriteras högst?

- Nej. Gå till punkt 7.
- Ja. Beskriv eventuella negativa konsekvenser för berörda barn och hur effekterna kan minskas.

7. Övrigt

- a. Samverkan - beskriv gärna om förslaget tas fram med annan verksamhet, eller om det planeras.
- b. Lagar och rutiner - beskriv gärna om förslaget utgår från (eller försvåras av) lagar eller rutiner.
- c. Finns plan för att återkoppla beslut eller genomförande till de barn som kommit till tals?

Förklaringar

1. Påverkar förslaget barn eller unga 0-18 år?

Barnkonsekvensanalys kan göras när ett eller flera barn berörs. Påverkan kan vara direkt eller indirekt.

2. Bidrar förslaget till att alla barn har lika tillgång till sina rättigheter?

Inget barn ska få sämre tillgång till sina rättigheter på grund av att det t.ex. har en funktionsnedsättning eller socialt utsatta föräldrar. Det kan behövas särskilt anpassade åtgärder för att möta detta krav.

3. Har berörda barn kommit till tals i samband med att förslaget tagits fram?

Även mycket unga barn ska ges möjlighet att uttrycka sina åsikter, om det inte strider mot deras bästa. Barns egna perspektiv ska återges med deras egna uttryck eller formuleringar. Barnets inflytande (hur mycket åsikterna påverkar förslaget) ska vägas mot mognad i den aktuella frågan och barnets ålder. För att barnet ska ha goda möjligheter att komma till tals ska de ha fått anpassad information och kunna uttrycka sig på ett anpassat sätt för sin ålder och mognad. Ta gärna hjälp.

4. Möter förslaget behov som ni anser att de berörda barnen har?

Som verksamhet kan ni ofta mycket om berörda barns behov. Beskriv vad ni vet om de aktuella behoven och komplettera gärna med vad som framkom om behoven i punkt 3.

5. Tar förslaget särskild hänsyn till principen om barnets bästa?

Barnkonventionen är lag sedan 1 januari 2020 och innehåller artikel 3 med kravet att vid åtgärder ska "i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa." Samma bestämmelse finns i bland andra tandvårdslagen, patientlagen samt hälso- och sjukvårdslagen. Det finns inte en definition av vad som är barnets bästa. Det beror på situationen och kräver en sammanvägning av dig eller annan ansvarig av vad ni fått fram om berörda barns åsikter (punkt 3) och behov (punkt 4). Ni får gärna komplettera med forskning, praxis och vad andra vuxna runt barnen anser. En del i barnets bästa är att det ska prioriteras när det ställs mot andra grupper eller intressen. Om annat ändå måste prioriteras beskrivs det i punkt 6.

6. Behöver något annat än barnets bästa prioriteras högst?

Förslaget och beslutet kan ändå vara barnrättsligt acceptabelt om förväntade eventuella negativa konsekvenser beskrivs noga. Utifrån det beskrivs kompensatoriska åtgärder (insatser, resurser, samverkan) för att minska den negativa effekten.

7. Övrigt

- Samverkan - kan syfta till att stärka effekten på stöd till barn och unga. Barnets rättigheter kräver att vi undanröjer hinder som skapats av tex administrativa skäl. Beskriv vilka andra aktörer som kan hjälpa till i genomförandet av förslaget, och hur de involverats.
- Lagar och rutiner - förslaget kanske utgår från en rutin eller bestämmelse som andra beslutat om. Beskriv vilken och särskilt om den bedöms kunna vara ett hinder för att uppnå målen med förslaget.
- Återkoppling - är viktigt av många skäl, både vid negativa och positiva besked. Inte minst kan det bidra till effektivare genomförande av förändringen.